

EXPUNERE DE MOTIVE

Legea nr. 115 privind declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere a fost adoptată la sfârșitul anului 1996. Ea a abrogat Legea nr. 18/1968 privind controlul provenienței unor bunuri ale persoanelor fizice care nu au fost dobândite în mod licit, art. 68 alin. (3) din Legea nr. 68/1992 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului, art. 69 din Legea privatizării societăților comerciale nr. 58/1991 și Hotărârea Guvernului nr. 473/1993 privind declararea averilor de către funcționarii publici din cadrul autorităților puterii executive, precum și orice alte dispoziții contrare.

Exercitarea funcțiilor și demnităților publice în cadrul diferitelor autorități implică nu numai dreptul la protejarea imaginii persoanelor care ocupă asemenea funcții ci și apărarea dreptului la informație al cetățenilor pentru a putea semnală, organelor competente, încălcarea legii în astfel de cazuri. Conform articolului 31 alineatele 1 și 2 din Constituție, fiecare persoană are dreptul de a avea acces la orice informație de interes public, drept ce nu poate fi îngrădit. Autoritățile publice au obligația de a asigura informarea corectă a cetățenilor în ce privește treburile publice și problemele de interes personal.

Pentru a înlătura suspiciunile cu privire la modul în care sunt dobândite bunurile de către persoanele prevăzute în art. 2 din lege, a impulsiona conduita corectă a acestora în exercitarea atribuțiilor corespunzătoare funcției sau mandatului și a asigura un control eficient al societății civile asupra autorităților publice, prin proiectul de lege alăturat se propun, în principal, următoarele:

1. modificarea unor prevederi din Legea nr. 115/1996 în scopul unei mai bune corelări a lor cu dispozițiile constituționale privind dreptul la informație, respectiv introducerea unei reglementări care să prevadă publicarea declarației de avere în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a;

2. lărgirea sferei persoanelor care intră sub incidența legii prin adăugarea prefectilor, subprefectilor, persoanelor cu funcții de conducere și de control din cadrul autorităților și instituțiilor publice, precum și prin adăugarea tuturor

persoanelor care sunt numite în funcție de către Președintele României, Parlament sau de către Primul-ministru;

3. abrogarea prevederilor alin. (2) al art. 5 cu privire la confidențialitatea declarației de avere;

4. modificarea alin. (1) al art. 6 în sensul obligării persoanelor care intră sub incidența legii ca anual în situația în care au dobândit bunuri de natura celor menționate în anexa la lege să-și actualizeze declarația de avere;

5. modificarea alin. (3) al art. 6, prin indicarea persoanelor obligate să actualizeze declarația de avere din 4 în 4 ani;

6. modificarea alin. (4) al art. 6, în sensul creării posibilității de declanșare din oficiu a procedurii de control și în ipoteza prevăzută de alin. (3) al art. 6, având în vedere faptul că legea nu conține nici o sancțiune în această situație;

7. abrogarea art. 37 care incriminează fapta de a publica sau divulga conținutul declarației de avere de către persoanele care primesc, păstrează sau dețin astfel de declarații, deoarece nu mai corespunde scopului prezentului proiect de lege;

8. persoanele obligate să-și declare averea vor depune o nouă declarație în termen de 30 de zile, în vederea publicării acesteia în Monitorul Oficial al României;

9. a fost actualizat conținutul declarației de avere, precum și unii termeni utilizați în textul legii.

La întocmirea proiectului s-au avut în vedere prevederile Declarației Universale a Drepturilor Omului, Constituția României, doctrina românească și străină, precum și practica în domeniu.

Față de cele prezentate a fost elaborat proiectul de Lege alăturat pe care îl supunem Parlamentului spre adoptare cu procedura de urgență prevăzută de art.74 alin.(3) din Constituție.

PROPUNERI

pentru modificarea Legii nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere

Art. I. – Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, publicată în Monitorul Oficial al României Partea I, nr. 263 din 28 octombrie 1996, se modifică după cum urmează:

Nr. crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă
1.	Titlu – Lege pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere	Titlu – Lege pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, a unor persoane cu funcții de conducere și de control și a funcționarilor publici
2.	Art. 1. – Se instituie obligația declarării averii pentru demnitari, magistrați, funcționari publici și unele persoane cu funcții de conducere din regiile autonome, Fondul Proprietății de Stat, Banca Națională a României și băncile cu capital de stat, total sau majoritar, precum și procedura controlului averilor acestora în cazul în care există dovezi certe că unele bunuri ori valori nu au fost dobândite în mod licit.	Art. 1. – Se instituie obligația declarării averii pentru demnitari, magistrați, persoanele cu funcții de conducere și de control prevăzute în prezenta lege și funcționarii publici, precum și procedura controlului averilor acestora în cazul în care există dovezi certe că anumite bunuri ori valori nu au fost dobândite în mod licit.

Nr. crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă
3.	<p>Art. 2. – Președintele României, deputații, senatorii, membrii Guvernului, secretarii și subsecretarii de stat, precum și cei asimilați acestora, magistrații, consilierii județeni și locali, primarii, funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul autorităților publice centrale ori locale, membrii consiliilor de administrație și persoanele care dețin funcții de conducere, de la directori, inclusiv, în sus, în cadrul regiilor autonome de interes național sau local, societăților comerciale cu capital majoritar de stat, Fondului Proprietății de Stat, Băncii Naționale a României, băncilor cu capital de stat, total sau majoritar, au obligația să-și declare averea, în condițiile prezentei legi.</p>	<p>Art. 2. – (1) Președintele României, deputații, senatorii, membrii Guvernului, secretarii de stat, precum și cei asimilați acestora, magistrații, consilierii județeni și locali, primarii, prefecții, subprefecții, persoanele cu funcții de conducere și de control și funcționarii publici care își desfășoară activitatea în cadrul autorităților publice centrale ori locale sau în cadrul instituțiilor publice, membrii consiliilor de administrație și persoanele care dețin funcții de conducere, de la director, inclusiv, în sus, în cadrul regiilor autonome de interes național sau local, companiilor și societăților naționale, societăților comerciale la care statul sau o autoritate a administrației publice locale este acționar, instituțiilor publice implicate în realizarea procesului de privatizare, Băncii Naționale a României, băncilor la care statul este acționar majoritar, precum și persoanele prevăzute în alte acte normative, au obligația să-și declare averea, în condițiile prezentei legi.</p> <p>(2) Obligația de declarare a averii revine, în condițiile prezentei legi, și persoanelor care sunt numite în funcție de către Președintele României, Parlament sau de către Primul-ministru.</p>

Nr. crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă
4.	<p>Art. 4. – (1) Președintele României depune declarația de avere la președintele Curții Constituționale.</p> <p>(2) Președinții Camerelor Parlamentului și primul-ministru depun declarația de avere la Președintele României.</p> <p>(3) Deputații și senatorii depun declarația de avere la președintele Camerei din care fac parte.</p> <p>(4) Membrii Guvernului depun declarația de avere la primul-ministru.</p> <p>(5) Funcționarii publici și persoanele cu funcții de conducere prevăzute la art. 2 depun declarația de avere la autoritatea publică sau, după caz, la persoana care, potrivit Constituției sau legii, a emis actul de numire în funcție.</p> <p>(6) Consilierii județeni și locali, precum și primarii depun declarația de avere la prefecti.</p> <p>(7) Autoritatea publică sau persoana îndreptățită să primească și să păstreze declarația de avere va elibera depunătorului o dovadă de primire.</p>	<p>Art. 4. – (1) Declarația de avere se depune după cum urmează:</p> <p>a) Președintele României depune declarația de avere la șeful Cancelariei Administrației Prezidențiale;</p> <p>b) Președinții Camerelor Parlamentului, deputații și senatorii depun declarația de avere la secretarul general al Camerei respective;</p> <p>c) Primul-ministru, membrii Guvernului și secretarii de stat depun declarația de avere la secretarul general al Guvernului;</p> <p>d) magistrații depun declarația de avere la Consiliul Superior al Magistraturii;</p> <p>e) persoanele prevăzute la art. 2 alin. (2) depun declarația de avere la secretariatele autorităților sau instituțiilor publice din care fac parte;</p> <p>f) consilierii județeni și locali, precum și primarii depun declarația de avere la secretarii generali ai județului;</p> <p>g) prefectii și subprefectii depun declarația de avere la secretarul general al prefecturii;</p> <p>h) persoanele cu funcții de conducere și de control prevăzute la art. 2 alin. (1) și funcționarii publici depun declarația de avere la compartimentul de resurse umane din cadrul autorităților publice, instituțiilor publice sau, după caz, al unităților din care fac parte.</p> <p>(2) Declarația de avere se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, în termen de 30 de zile de la data depunerii. Cheltuielile de publicare se suportă de către persoanele juridice din care fac parte persoanele prevăzute la art. 2.</p> <p>(3) Persoana desemnată să primească și să păstreze declarațiile de avere va elibera depunătorului o dovadă de primire și va trimite, spre publicare Regiei Autonome „Monitorul Oficial”, declarațiile primite.</p>

Nr. crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă
5.	<p>Art. 5. – (2) Declarația de avere este confidențială și nu poate fi consultată decât în cazurile și în condițiile prevăzute de lege.</p>	<p>Alineatul (2) al articolului 5 se abrogă.</p>
6.	<p>Art. 6. – (1) Persoanele menționate la art. 2 au obligația ca, la încheierea mandatului sau la încetarea activității, să depună o nouă declarație cu privire la averea pe care o dețin la acea dată.</p>	<p>Art. 6. – (1) Persoanele prevăzute la art. 2 au obligația ca, anual, în situația în care dobândesc bunuri de natura celor menționate în anexă, să actualizeze declarația de avere. De asemenea, la încheierea mandatului sau la încetarea activității, au obligația să depună o nouă declarație cu privire la averea pe care o dețin la acea dată. În ambele situații, declarația de avere se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, în condițiile prevăzute la art. 4 alin. (2) și (3).</p>
7.	<p>Art. 6. – (3) Persoanele prevăzute la art. 4 alin. (5) au obligația să actualizeze declarația din 4 în 4 ani.</p> <p>(4) Nedepunerea declarației din motive imputabile, în termen de 15 zile de la încetarea activității, conduce la declanșarea din oficiu a procedurii de control.</p>	<p>Art. 6. – (3) Persoanele prevăzute la art. 2 numite în funcții pe perioade mai mari de 4 ani sau pe durată nedeterminată au obligația ca, din 4 în 4 ani, să depună o nouă declarație de avere, care se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, în condițiile prevăzute la art. 4 alin. (2) și (3).</p> <p>(4) Nedepunerea sau neactualizarea declarației din motive imputabile, în termen de 15 zile de la dobândirea unor bunuri, potrivit alin. (1), ori de la încetarea activității sau, după caz, de la expirarea celor 4 ani de la ultima declarație, conduc la declanșarea din oficiu a procedurii de control.</p>

Nr. crt.	Reglementarea actuală	Reglementarea propusă
8.	<p>Art. 14. – (2) Ordonanța de clasare se comunică părților și parchetului de pe lângă curtea de apel, în raza căreia funcționează comisia.</p>	<p>Art. 14. – (2) Ordonanța de clasare se comunică părților și parchetului de pe lângă curtea de apel, în raza căreia funcționează comisia, precum și direcției generale județene a finanțelor publice în raza căreia domiciliază persoana a cărei avere este supusă cercetării.</p>
9.	<p>Art. 26. – (1) Dispozitivul hotărârii judecătorești, rămasă irevocabilă, prin care se constată proveniența ilicită a unor bunuri, se comunică organului fiscal de la domiciliul persoanei a cărei avere a fost cercetată, în vederea executării.</p>	<p>Art. 26. – (1) Dispozitivul hotărârii judecătorești, rămasă irevocabilă, prin care se constată proveniența ilicită a unor bunuri, se publică în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a, și se comunică organului de specialitate al Ministerului Finanțelor Publice de la domiciliul persoanei a cărei avere a fost cercetată, în vederea executării. Cheltuielile de publicare se suportă din bugetul Ministerului Justiției.</p>
10.	<p>Art. 32. – Ordonanța de clasare a comisiei de cercetare sau, după caz, hotărârea instanței de judecată irevocabilă, prin care se constată că proveniența bunurilor este justificată, va fi publicată în Monitorul Oficial al României.</p>	<p>Art. 32. – Ordonanța de clasare a comisiei de cercetare rămasă definitivă sau, după caz, hotărârea instanței de judecată irevocabilă, prin care se constată că proveniența bunurilor este justificată, va fi publicată în Monitorul Oficial al României, Partea a III-a. Cheltuielile de publicare se suportă din bugetul Ministerului Justiției.</p>
11.	<p>Art. 37. – Fapta persoanei care primește, păstrează sau deține declarațiile de avere prevăzute de prezenta lege, de a publica sau de a divulga, în orice alt mod, în tot sau în parte, conținutul acestora, constituie infracțiune și se pedepsește cu închisoare de la 6 luni la 3 ani.</p>	<p>Articolul 37 se abrogă.</p>
12.	<p>Anexa privind declarația de avere se modifică și se înlocuiește cu anexa la prezenta lege.</p>	

Art. II. – În termen de 30 zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, persoanele prevăzute la art. 2 vor depune declarația de avere, ce va fi publicată, conform art. 4 alin. (2) și (3).

Art. III. – În tot cuprinsul legii, următoarele sintagme vor fi înlocuite după cum urmează:

- *Ministerul Finanțelor* cu *Ministerul Finanțelor Publice*;
- *Ministerul Culturii* cu *Ministerul Culturii și Cultelor*;
- *Parchetul General* cu *Parchetul de pe lângă Curtea Supremă de Justiție*;
- *Procurorul general* cu *Procurorul general al Parchetului de pe lângă Curtea Supremă de Justiție*;
- *primul-procuror al parchetului de pe lângă curtea de apel* cu *procurorul general al parchetului de pe lângă curtea de apel*.

Art. IV. – Legea nr. 115/1996 pentru declararea și controlul averii demnitarilor, magistraților, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcții de conducere, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se va republica în Monitorul Oficial al României, Partea I, dându-se textelor o nouă numerotare.

ANEXĂ

Declarația de avere în unele state europene

Statul	Camera	Interesele care trebuie declarate	1. Forma 2. Termenul	Organismul responsabil cu înregistrarea	Sanctiuni specifice
Franța	Adunarea Națională și Senatul	<p>a. Activitățile de orice natură ar fi ele, remunerate sau nu.</p> <p>b. Proprietățile și coproprietățile, inclusiv cele aparținând soțului/soției.</p> <p>c. Sumele obținute din campania electorală și cheltuielile efectuate în timpul campaniei.</p>	<p>1. Sumele vizate la punctul c. trebuie să aibă avizul unui membru din asociația contabililor.</p> <p>2. În situația activităților remunerate sau nu, declarațiile se vor face în două luni de la începutul mandatului, dar și în timpul acestuia, ori de câte ori apare o schimbare a situației financiare a parlamentarului.</p> <p>În privința proprietăților, declarațiile se vor face în cele 2 luni de la începerea mandatului, precum și la sfârșitul acestuia.</p>	Comisia pentru Transparență Financiară și Comisia națională pentru finanțarea campaniei electorale. Acestea intervin în funcție de interesele care trebuie declarate.	<p>În cazul activităților remunerate sau nu, dacă membrul parlamentului nu semnează nici o declarație, atunci se consideră că a renunțat la mandatul politic.</p> <p>În situația nedeclarării proprietăților și a sumelor obținute din campania electorală, Consiliul Constituțional interzice parlamentarului să mai candideze timp de un an și prin aceeași decizie îl demite din funcție.</p>

Statul	Camera	Interesele care trebuie declarate	1. Forma 2. Termenul	Organismul responsabil cu înregistrarea	Sanctiuni specifice
Italia	Camera Deputaților și Senatul	<p>a. Proprietățile imobiliare, cele înscrise în registrele publice, acțiunile la societățile comerciale, funcțiile de conducere și control în cadrul companiilor.</p> <p>b. Cheltuielile și obligațiile contractuale rezultate din campaniile electorale, până la un anumit plafon; contribuțiile și serviciile de care a beneficiat în timpul campaniei.</p>	<p>1. Formă specială.</p> <p>2. La începutul și la sfârșitul mandatului.</p> <p>Schimbările intervenite se vor declara în fiecare an, cel târziu în luna imediat următoare expirării termenului stabilit pentru declararea veniturilor.</p> <p>În privința cheltuielilor cu campania electorală termenul este de trei luni de la data validării alegerilor.</p>	Președintele fiecărei Camere și colegiile electorale regionale.	<p>Președinții Camerei sunt abilitați să dea avertismente membrilor care nu depun aceste declarații.</p> <p>Neregulile din declarații pot fi sancționate cu amendă și/sau retragerea mandatului de parlamentar.</p>

Statul	Camera	Interesele care trebuie declarate	1. Forma 2. Termenul	Organismul responsabil cu înregistrarea	Sanțiuni specifice
Danemarca	Folketing	<p>1. Veniturile obținute din: funcțiile de conducere din cadrul întreprinderilor publice sau private; alte activități remunerate; cadourile din partea rezidenților danezi, dacă acestea depășesc 2000 de coroane daneze/ cadou și dacă ele au legătură cu funcția de membru în Folketing; orice venit care excede 2000 de coroane daneze.</p> <p>2. Interesele financiare cu o valoare mai mare de 50.000 coroane daneze.</p> <p>3. Contractele privind plata unor salarii și pe timpul mandatului.</p>	<p>1. Formă specială.</p> <p>2. Înregistrarea intereselor este voluntară și trebuie făcută în luna următoare primei ședințe a noului Folketing.</p>	Biroul Folketing-ului.	Nu există.
Spania	Congresul Deputaților	<p>1. Proprietățile: imobiliare, depozitele bancare, acțiunile, toate vehiculele motorizate, operele de artă, drepturile de autor.</p> <p>2. Activitățile profesionale, compatibile sau nu cu mandatul parlamentar și orice altă activitate din care poate obține un profit.</p>	<p>1. În scris.</p> <p>2. La începutul și la sfârșitul mandatului.</p>	Secretariatul fiecărei Camere, sub directa supraveghere a Președinților.	În Congres, nedeclararea activităților atrage după sine suspendarea drepturilor și a privilegiilor ce decurg din mandatul de parlamentar.

Statul	Camera	Interesele care trebuie declarate	1. Forma. 2. Termenul	Organismul responsabil cu înregistrarea	Sanctiuni specifice
Austria	Consiliul Național Consiliul Federal	Funcțiile de conducere din cadrul societăților cu răspundere limitată, care operează în domeniul bancar, comercial, industrial sau de transport.	1. În scris, sub forma unui chestionar special. 2. În luna următoare începutului mandatului sau în cea următoare numirii în funcția de conducere.	Nu există.	La cererea comisiilor pentru incompatibilități, Curtea Constituțională poate retrage mandatul, în urma unei audieri a membrului implicat și a unei anchete minuțioase.
Olanda	Camera Inferioară	Activitățile publice sau private, remunerate sau nu. Veniturile adiționale salariului de parlamentar, care depășesc 14.903 florini/an.	1. Declarație scrisă. 2. La începutul mandatului și în fiecare an după aceea.	Secretariatul Camerei Inferioare și Biroul pentru Venituri Interne.	Înregistrarea intereselor, fiind voluntară, nu există sancțiuni specifice.

Statul	Camera	Interesele care trebuie declarate	1.Forma. 2.Termenul.	Organismul responsabil cu înregistrarea.	Sanțiuni specifice
Belgia	Camera Reprezentanților	a. Lista funcțiilor publice sau private, specificându-se dacă sunt sau nu remunerate. b. Proprietățile.	1. În plic sigilat. 2. În fiecare an, la începutul sesiunii sau în timpul ședințelor. Proprietățile se vor declara atât la începutul, cât și la sfârșitul mandatului.	Lista se înmânează Președintelui Camerei și este publicată anual de către Cameră.	Nu există.
Germania	Bundestag	a. Activitățile profesionale exercitate în perioada precedentă mandatului parlamentar . b. Activitățile exercitate în timpul mandatului și veniturile obținute din astfel de activități. c. Donațiile și alte cadouri făcute intenționat în scopuri politice. d. Interesele profesionale sau financiare în acele probleme care vor fi discutate în comisii.	1.Pentru a, b și c forma este a declarațiilor orale. 2. La începutul mandatului, după orice schimbare intervenită și înaintea dezbaterilor.	Declarațiile sunt stocate în arhivă timp de 5 ani după expirarea mandatului. Persoana responsabilă este președintele Bundestag-ului. O parte a informațiilor se publică în Jurnalul Oficial al Bundestag-ului, iar restul rămân confidențiale.	În situația constatării unor abateri, Președintele Bundestag-ului inițiază o anchetă, după care informează Biroul într-o ședință privată.